

Yapı denetim hizmet bedeli içinde yer alan Bakanlık ve İdare payı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84974990-130[009-2012/172]-610
Tarih	12.06.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84974990-130[009-2012/172]-610 12/06/2014

Konu : Yapı denetim hizmet bedeli içinde yer alan Bakanlık ve İdare payı.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinde;

Yapı denetim sözleşmesine göre tarafınıza yapılan ilk hakedişiniz üzerinden % 3 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, % 3 ilgili İdare payı olmak üzere toplam % 6 oranında kamu idare payı kesintisi yapıldığı,

Söz konusu kesinti nedeniyle düzenlemiş olduğunuz fatura ile tahsilatınız arasında fark oluştuğu

belirtilerek, bu kesintilerin vergi kanunları karşısındaki durumuna ilişkin Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 13.07.2001 tarih ve 24461 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun;

1 inci maddesinde, yapı sahibinin yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri, yapı denetim kuruluşunun Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile münhasıran yapı denetim görevi yapan, ortaklarının tamamı mimar ve mühendislerden oluşan tüzel kişiyi, yapı müteahhidinin ise yapım işini, yapı sahibine karşı taahhüt eden veya ticari amaçla ya da kendisi için şahsi finans kaynaklarını kullanarak üstlenen, ilgili meslek odasına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiyi ifade ettiği,

2 nci maddesinde, yapı denetim hizmetinin yapı denetim kuruluşu ile yapı sahibi veya vekil arasında akdedilen hizmet sözleşmesi hükümlerine göre yürütüleceği,

"Yapı Denetimi Hizmet Sözleşmeleri" başlıklı 5 inci maddesinde;

.....

- Yapı denetimi hizmeti için yapı denetim kuruluşuna ödenecek hizmet bedelinin, yapı denetimi hizmet sözleşmesinde belirtileceği, bu bedelin yapı yaklaşık maliyetinin % 1,5 inden az olamayacağı, hizmet bedeli oranının yapım süresi iki yılı aşan iş için yıllık % 5 artırılabacağı ve yapım süresi iki yıldan daha az olan işler için yıllık % 5 azaltılacağı,

- Yapı denetim hizmet bedelinin, yapı denetim kuruluşlarının hizmet bedellerinin ödenmesinde kullanılmak üzere yapı sahibince il muhasebe birimlerinde açılacak emanet nitelikli hesaba yatırılacağı, yatırılan tutarların % 3 ünün ruhsatı veren idarenin, % 3 ünün Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesinin hesabına aktarılacağı,

hükme bağlanmış, 12.08.2001 tarih ve 24491 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yapı Denetimi Uygulama Usul ve Esasları Yönetmeliği"nin 13 üncü maddesinde ise, "Yapı Denetimi Hesabının Tutulması"na ilişkin belirlemeler yapılmıştır.

Diğer taraftan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün 18.10.2011 tarihli yazısı ile 4708 sayılı Kanunun uygulanmasına yönelik olarak yayımlanan 12.09.2011 tarih ve 6404 sayılı Genelgede belirtilen hususlara açıklık getirilmiştir. Söz konusu yazıda;

"Yapı denetim hizmeti alanların katma değer vergisi mükellefiyetinin bulunup bulunmaması veya tevkifat uygulayacak kurum ve kuruluşlar arasında sayılıp sayılmaması durumuna göre düzenlenecek faturanın şekli örnekler verilerek açıklanmış olup, söz konusu yazı ekinde yer alan "Tahakkuka Esas Bilgiler Formu"nda emanet hesabına yatan ve ilgili idare ve Bakanlık döner sermaye payı hesabına aktarılan KDV hariç tutarlardan kalan hizmet bedeli ile tevkifat yapıp yapılmadığına göre KDV nin tamamının veya tevkifat sonrası kalan kısmının ilgili yapı denetim kuruluşu hesabına aktarılmasının gerektiği"

ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

I- Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bilanço usulüne göre ticari kazancın tespiti ile ilgili 38 inci maddesinde ise; "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir,

2- İşletmeden çekilen değerler bu farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, safi kazancın tespitinde indirilecek giderler Gelir Vergisi Kanununun 40'inci maddesinde bentler halinde sayılmış olup, anılan maddenin 1 numaralı bendinde ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8'inci maddesinde bentler halinde sayılan giderlerin de indirim konusu yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, yapı denetim hizmet sözleşmesinde belirtilen ve yapı sahibince ödenen hizmet bedelinin kurum kazancınıza dâhil etmeniz ve bu hizmet için düzenlenen hakediş raporunda Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında hesaplanarak belirlenen ilgili İdare ve Bakanlık paylarını kurum kazancınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapmanız mümkün bulunmaktadır.

II- Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirme:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "İspat Edici Kağıtlar" başlıklı 227 nci maddesinin birinci fıkrasında "Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununa göre Muhasebe Müdürlüklerinin hesabına aktarılacak emanete alınan ve daha sonra tarafınıza ödenen hak ediş ödemeleriniz üzerinden yapılan % 3 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve % 3 ilgili idare payı kesintileri ile ilgili olarak Muhasebe İşlem Fişinin tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

III- Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Değerlendirme:

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde; ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

20 nci maddesinde; teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedel olduğu, bedel deyiminin ise malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

24/b maddesinde; ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, **pay**, fon karşılığı gibi unsurların KDV matrahına dahil olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hükümlere göre; KDV matrahının, yapı denetim hizmet sözleşmesi ile belirlenen ve bu hizmet için yapı denetim kuruluşuna ödenen hizmet bedeli olması gerekmektedir. Diğer bir deyişle, 4708 sayılı Yapı Denetim Kanununa göre Muhasebe Müdürlüklerinin hesabına aktararak emanete alınan ve daha sonra tarafınıza ödenen hak ediş ödemeleriniz üzerinden yapılan % 3 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve % 3 ilgili İdare payı kesintileri KDV matrahı dışında tutulmayacak ve Şirketiniz tarafından bu tutarlar dahil toplam işlem bedeli üzerinden KDV hesaplanacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026